

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Katol. tiskovnega društva XIV. redni občni zbor.

Okoli 150 udov šteje katoliško tiskovno društvo lavantinske škofije, in jedva 21 jih je prišlo na XIV. redno občno zborovanje dne 19. avgusta! Gospodje vse premalo pomislijo, da je časnikarstvo velemoč, in da zaradi tega sedanji papež Leon XIII. toliko priporočajo katoliške časnike. Ob 1/2 10. uri otvorijo preč. g. predsednik, stolni dekan L. Herg, zborovanje ter naznanijo, da o Šlomšekovi stoletnici odbor nič ni sklenil, pač so se nekoliko preuredila društvena pravila. Nato podelijo besedo č. g. tajniku, profesorju M. Mateku. Iz njegovega poročila povzamemo to-le dobesedno:

»Novoizvoljeni odbor si je izbral v 1. odborovi seji dne 18. julija 1893 predsednikom g. kanonika dr. Jos. Pajeka, njegovim namestnikom odvetnika g. dr. Jerneja Glančnika, blagajnikom kanonika dr. Ivana Mlakarja in tajnikom profesorja bogoslovja Martina Mateka. Ko pa odložijo v 3. odborovi seji dne 6. novembra 1893 gosp. kanonik dr. Josip Pajek predsedstvo, izvoli si odbor v 4. odborovi seji predsednikom g. stolnega dekana Lavrencija Herga, ki so že prej požrtvovalno vodili društvo in se za-nje obilno trudili.

Odbor je imel v svoji poslovni dobi 18 sej, v katerih je reševal navadne upravne posle n. pr. nastavljal upravitelja »Slov. Gospodarju« in »Südst. Post«, določal plačo stavcem in drugim delavcem, dovoljeval izvanredne društvene stroške itd. Posebej omeniti je pa sledečih odborovih ukrepov.

Vsled sklepa 5. odborove seje dne 12. januarija 1894 naprosili so se za poverjenike dekani in še nekateri drugi gospodje. V 6. odborovi seji dne 30. januarija 1894 se je predložil odboru imenik poverjenikov. V isti odborovi seji določil se je tudi »Službeni red za osobje tiskarne sv. Cirila«. Ker so bili prejšnji prostori tiskarne sv. Cirila mnogo pretesni in pretumni, sprejel je odbor v 11. odborovi seji dne 25. junija 1894 ponudbo gpč. Pöschlove, da nam postavi v dvorišču, kjer je preje kotljar imel delavnico, za tiskarno primerne prostore. Dne 21. januarija 1895 se je preselila tiskarna v nove prostrane in svetle prostore, ki bodo zadostovali za mnoga leta.

V 12. odborovi seji dne 5. novembra 1894 sklenilo se je, razun novega stroja, imenovanega v zadnjem društvenem poročilu, naročiti še drugi nov stroj, ki je stal 3200 gld. Vzel pa se je v račun stari stroj za 900 gld.

V 15., 16. in 17. odborovi seji je pretrsoval odbor, kako spremeniti društvena pravila, da bodo ustrezala sedanjim potrebam in stanju društva. Zjedini se je za spremenjena društvena pravila, katera danes predloži v posvetovanje.

V 17. odborovi seji se je sklenilo, sklicati občni

zbor dne 19. avgusta 1895 in v 18. odborovi seji se je določil vspeled današnjemu občnemu zboru in potrdilo poročilo o delovanju odbora »katol. tiskovnega društva v Mariboru«.

Društvu je pristopilo od zadnjega občnega zbora 22 društvenikov, umrlo jih je pa 14. Društvo torej šteje zdaj 151 društvenikov. Umrli so od zadnjega občnega zbora: 1. Msg. Kosar Frančišek, stolni dekan v Mariboru, 2. Jeriša Luka, župnik na Gomilskem, 3. Kramberger Lavrencij, vpokojen župnik pri Sv. Križu pri Ljutomeru, 4. Repič Andrej, župnik v Kapelah, 5. Kočevar Josip, župnik v Brežicah, 6. Balon Ant., župnik na Vranskem, 7. Strah Ivan, župnik pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, 8. Milošič Mihael, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, 9. Koren Matija, vpokojen župnik v Bučah, 10. Vrečko Matej, župnik na Ponikvi, 11. Sattler Martin, župnik v Majšbergu, 12. Modrinjak Matija, prošt v Ptuj, 13. Ferenčak Frančišek, župnik v Brežicah, 14. Trček Egidij, župnijski vikar pri Sv. Juriju na Pesnici. Blag jim spomin in večni mir!

O stanju tiskarne sv. Cirila bilo bi omeniti: Nastavljenih imamo v tiskarni 16 ljudij, kateri imajo vedno dovolj dela. Tiskajo se redoma v naši tiskarni: »Slov. Gospodar«, »Südst. Post«, »Popotnik«, »Kirchliches Verordnungsblatt«. Knezoškofijski ordinarijat, župnijski uradi, več posojilnic n. pr. mariborska, makolska, lenarčka, vitanjska, marenberska in več koroških, in še mnogo drugih trgovcev naročajo pri nas potrebne tiskovine. Razun novega stroja naročilo se je tudi mnogo novih črk, raznih okraskov itd., da bodemo lahko ustrezali vsem raznovrstnim zahtevam.

Večja dela, ki so se natisnila v naši tiskarni od zadnjega občnega zbora, so sledeča: 1. Collectio Rituum Diocesis Lavantinae, 46 pol, 2. Officium Defunctorum et Ordo Exsequiarum pro adultis et parvulis una cum Missa Defunctorum, 3. Monsignore Fran Kosar, hišni prelat sv. Očeta, knez škof. kon. svetovalec, infuliran stolni dekan v Mariboru, opisal profesor dr. Iv. Križanič, kanonik senior Lavantinski, 4. Popotnikov koledar za l. 1895, 5. Vsakoletni »Directorium«, »Personalstand« lavantinske škofije itd. —

Nato je poročal društven blagajnik, preč. g. dr. J. Mlakar. Javil je, da je društvo koncem l. 1894. imelo premoženja 3893 gld. 26 kr.; tiskarnica pa da ima dva nova stroja, skoro vse nove črke in okraske, pa tudi žal, še precej dolga. Po presojevanju društvenih pravil, ki so ostala starim bistveno enaka, bila je volitev. Izvoljeni so bili v novi odbor gg. stolni dekan L. Herg, kanoniki dr. J. Križanič, Karol Hribovšek in dr. J. Mlakar, dr. B. Glančnik, zdravnik F. Ferk, dr. A. Medved, kaplan Fr. Lekše in korvikar M. Štraki; za namestnike gg. profesorja J. Zidanšek in M. Matek in stolni kaplan Fr. Simonič; za pregledovalce

računov gg. župnik Fr. Hirti, stolni vikar L. Hudovernik in prefekt Fr. Korošec. — Na predlog preč. g. dr. J. Mlakarja se iskreno izreče navzočemu g. poslancu Francu Robiču zahvala za njegove zasluge za Slovence sploh, za naše društvo pa posebej. Po navsétu, naj se prihodnje leto slovesno praznuje 25letnica društva in 30letnica »Slov. Gospodarja«, sklene se ob 12. uri zborovanje.

Politični položaj.

(V državnem zboru dne 3. julija govoril dr. L. Gregórec.)
(Dalje.)

Prav tako ljudstvu sovražna je zlata vrednota, in jako je obžalovati, da se je odpravila srebrna vrednota in se je ustavilo prosto kovanje zlata. To se je zgodilo povsem na tihem l. 1879. na zahtevanje avstro-ogerske banke, torej kapitalizma in na ta način se je ugladila pot poskusom, upeljati zlato vrednoto. Prva posledica tega je bila, da se je kmetijskih pridelkov cena silno znižala. Opozarjam samo na pšenico. Cena meterskega stota pšenice se je od 14 gld. znižala na 7 gld. in na 6 gld., to se pravi, kmetovalci so ravno polovico svojih prejšnjih dohodkov izgubili, in ni mi znano, da bi se to nadomestilo z drugimi dohodki.

Kapitalistični listi se izgovarjajo na preveliko pridelovanje in na konkurenco z onkraj morja. To pa ni resnica. Pridelovanje se je še zmanjšalo, kar se dá dokazati. Pravi vzrok, da se je cena znižala, je sleparska termin-trgovina z žitom na borzi, torej zopet izgred kapitalizma, in pa zlata valuta. Da smo ostali pri srebrni valuti in pri prostem kovanju srebra, bi bilo že 15 let v Avstriji denarja v izobilji, cene in plače bi bile visoke, dolžniki, torej zadolženi kmetje in zadolžena država bi bili lahko poravnali svoje dolgove. Žal, da se je ravno narobe zgodilo, hvala Bogu, da ne popolnoma, zakaj do te nesreče ni prišlo, ker se ni moglo začeti plačevanje z zlatom. Škoda pa je vendar velika in sramota tudi. Stari srebrni denar je zgubil vrednost in ljudstvu so se s tem vzeli zadnji prihranki, katere je skrivalo po skrinjah in nogovicah. Sedaj se lahko reče, da je kapitalizem slekel ljudstvo do nogovic, da mu je vzel srebro in mu zanj dal nerodni in umazani nikelj.

Kapitalizem je torej v Avstriji zadobil veliko zmago in jo skuša z davčno preosnovo še povečati. To se je že zadostno pojasnilo. Sklicujem se samo na izvajanja poslanca Lienbacherja, ki je dokazal, da bi vzlic davčni preosnovi ostalo 803.011 milijonov gold. mobilnega kapitala neobdavčenega. Rimski suženj se je mogel vsaj nasititi, ker je bilo njegovemu gospodarju na tem, da ga ohrani, sedanjí delavci pa morajo stradati in zadolženi kmet mora najboljši tega, kar je pridobil, si pritržati in prodati, da plača svojega upnika in davek. Kmet mora stradati, če se hoče le nekaj časa vzdržati na podedovanem posestvu. To ni pretiravanje. Jaz sem župnik na deželi in z bolestjo gledam, kako se širi revščina in kako propada kmečki stan.

Mnogo je kmetov, ki bi radi najeli hlapca, deklo ali delavca. Ali nimajo, da bi mu jesti dajali. Čedalje pogosteje se prigodi, da pridejo iz prej imovitih krajev ljudje k poroki v izposojenih oblekah. Ponekod so hiše, kjer moški ne morejo vsako nedeljo v cerkev, ampak se menjajo, ker imajo samo jedne nedeljske hlače. Hrana je vedno slabša in vedno nezadostnejša. Stare, meni dobro znane košare za kruh so skoro izginile, otrokom se čedalje redkeje daje kruh v šolo, ponekod le še bučeva zrna. Letos na spomlad sem vozeč se na Dunaj, sešel se v vagonu s komisijo za vojaški nabor. Vrnila se je iz nekega sodnega okraja, kjer ni bilo dobiti no-

benega sposobnega novaka. Z bučevimi zrni se seveda ne vzrejajo novaki. Če se je v boljših časih reklo: Ako je kmet bogat, je bogat tudi cesar, pa moramo sedaj reči: kmet je siromak, cesar je tudi siromak.

(Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Pridiga

milostljivega knezoškofa Mihaela o blagoslovljenju križev za oba zvonika in za presbiterij nove slovenske župnijske cerkve Marije Device v Mariboru na praznik Karmelske Matere božje, dne 16. julija 1895.

(Dalje.)

* * *

Predragi v Gospodu!

Nehoté se spominjam v tem blaženem trenutku besed sv. evangelija: »Sin človekov mora povišan biti«. (Jan. 12, 34.) Nehoté mislim na besede božjega Izveličarja: »In Jaz, kadar bom povišan od zemlje, bodem vse k sebi vlekel«. (Jan. 12, 32.) Jasno in glasno govori križ, katerega sem danes cerkveno blagoslovil.

Prvič naznanja glasno: Človek me je naredil. Da, Bog je sicer ustvaril tvarino, toda človek je tvari dal podobo križa. Brez človeka sploh ne bi bilo križa. Čudežno lep in krasen je bil raj. Ondi ni bilo ne trpljenja, ne pomanjkanja, niti bolečin, sploh ondi ni bilo križa. Toda pri drevesu spoznanja dobrega in hudega je stesal človek prvi križ, iz katerega so izšli vsi drugi križi in križci. Volja prvega človeka je prišla navskriž z voljo božjo, in tako je nastal križ, ki se je globoko zasadil v dušo in telo človeško. Duh je otemnel, volja se je k slabemu nagnila, srce pa so zavzele strasti. Telo je zapadlo raznim težavam in stiskam, in le smrt ga iz teh reši.

Ali kakor da bi teh križev ne bilo zadosti, teše in kuje si človek še vedno nove križe. Kjer je po družinah boj in prepir, kjer vlada po občinah razprtija in nesloga, kjer se prebivalci kacega kraja sovražijo, sploh kjer gospoduje nemir — kdo je te križe ustvaril? Gospod Bog? Ne. Ljudje so jih naredili. Niso padli z nebes, človeško delo so vsi. Naše življenje bi bilo pač mnogo srečnejše in mirnejše, ko bi človek neprenehoma ne napravljaval novih križev. In napravlja jih, ker se njegova volja križa z božjo voljo; ako bi se ravnal po božjih in cerkvenih zapovedih, bi ne bilo toliko težkih križev. Zares, odkar so ljudje odstranili stari Kristusov križ iz krščanskih hiš, prišli so drugi križi v te hiše, križi polni nesreč in polni nadlog. Odkazite zopet nemu in edinemu in edinoizveličavnemu križu Jezusa Kristusa po hišah prvo, častno mesto, in mnogi pogubonosni križi bodo zopet sami od sebe izginili.

Drugič govori od mene blagoslovljeni križ: Bog me je posvetil. Predragi v Gospodu! Grešni človek ni samo sebi napravil križa, naredil ga je celó za svojega Gospoda in Izveličarja. Grozno hudodelstvo je bilo križanje božje-človeškega Izveličarja Jezusa Kristusa, ali nebeško neskončno usmiljenje je spremenilo to grozno križanje v odrešenje. Križ, dosedaj znamenje prokletstva, je božji Izveličar na Golgoti posvetil v znamenje blagoslova in izveličanja, ker je na njem viselo njegovo sveto telo in ga je porosila njegova dragocena kri. Povišanje križa na Golgoti je bilo prvo blagoslovljenje križa. O milosti polno blagoslovljenje, od katerega ima svojo moč tudi naše današnje blagoslovljenje. Saj izvira vsa moč in krepost vseh zakramentov, vseh zakramentalij,

vseh cerkvenih blagoslovljenj in posvečevanj iz Kristusove presvete krvi, prelite na križu. Le po zadostovalni in spravi smrti Kristusovi lahko zgubijo stvari vidne narave splošnje prokletstvo in se Bogu na čast posvetijo in poklonijo.

Glejte, kristijani predragi, kako čudežno se je spremenil križ, odkar je prišel v dotiko in zvezo z Bogom in človekom Jezusom Kristusom. Znamenje sramote je postalo znamenje časti, znamenje smrti znamenje življenja, znamenje pogube znamenje rešitve. No, sedaj znamo in vemo, kaj nam je storiti, da bode naš križ, in kdo ga nima, postal svet in blagoslovljen, sladek in lahek. Moramo ga v dotiko spraviti z Jezusom in moramo skrbeti, da ne bode križ brez Križanega. Trije križi so stali na gori Kalvariji. Od srednjega je izhajal blagoslov in odrešenje. O ko bi bil levi razbojnik zaupal na ta križ, in ko bil svoj križ voljno in skesano nosil, kakor ga je nosil desni razbojnik, tudi on bi bil kakor ta deležen raja. Ali nesrečnež je nosil svoj križ, ki ga je vendar zaslužil, nevoljno in nespokorno, torej brez zasluge in brez plačila, da celo v večno pogubljenje. Dizma pa je nosil križ potrpežljivo in skesano, in je dobil za križ krono življenja.

Tako je, predragi v Gospodu, še dandanes. Vsak ima svoj križ ali vsaj križec. Vsa zemlja je tako rekoč gora Kalvarija. Ves široki svet je kakor s križi posejan; in vsak mora svoj križ na ramo zadeti in ga nositi, ali voljno ali nevoljno. Nosi ga Bogu vdan, tako ga prenaša v svojo korist in slavo. Nosi ga nevoljen, tako ga prenaša brez zasluge in brez upanja na plačilo. Spravimo torej, preljubi, svoj križ vedno v dotiko z izveličavnim križem Kristusovim, kakor sv. Helena. Ko je našla tri križe, spoznala je pravi križ po tem, da je ozdravela neka na smrt bolna žena po njegovem dotaknjenju popolnoma in naenkrat. V križu je zmaga in izveličanje! Medtem ko Gospod človeku naklada križ, drži mu že tudi krono nasproti. Ko bomo zadnjikrat križ vzeli v roke in ga na ustnice pritisnili, in ko bode na naš grob zasajen, takrat naj bode naše bandero, pod katerega varstvom in senco se nam odprò nebeška vrata, kakor se pri posvečevanju cerkve vrata odprejo na stežaj, ko posvečevalec s škofovo palico križ napravi na prag in potrka na cerkvena vrata. (Dalje prih.)

Slavnost pri čč. šolskih sestrah.

Na praznik vnebovzvetja Marije D. vršila se je pri čč. šolskih sestrah v Mariboru ganljiva svečanost, namreč preoblečenje novink. Dekleta, katera so poskusno leto v samostanu srečno prebila, sprejela so oblačilo sv. Frančiška. Ob sedmi uri so došli mil. knezoškofo v samostan. Pri durih slovesno sprejeti, podali so se spremljani od preč. g. stolnega dekana Herga, od kanonika dr. Mlakarja, duhovnega voditelja te hiše, od drugih čč. gg. duhovnikov in od čč. sester in novink pod vodstvom častite matere s. Angeline Križanič v cerkev. Tukaj pa je že bilo zbranih veliko pobožnih; med njimi stariši, sorodniki in dobrotniki novih nevest Kristusovih. Pred oltarjem pokličejo mil. knezoškofo z besedami: »Veni S. Spiritus!« svetega Duha na pomoč. Po molitvah podajo vsaki novinki križ in gorečo svečo, znamenje devic, ki se Kristusu zaročijo. Nato se začne sv. maša, katero so darovali mil. knezoškofo, in pri kateri so čč. sestre z umetnim petjem povzdigovale čast božjo in budile duha pobožnosti.

Med sv. mašo so pristopile novinke k mizi Gospodovi. Na koncu sv. maše so jih višji pastir resno in ganljivo nagovorili, nato blagoslovili samostansko oblačilo ter ga podelili posameznim z lepimi molitvami in vsakej dali redovno ime. Svečanost se je končala s »Te

Deum laudamus«. Med sv. opravilom so solze hvaležnosti igrale v marsikaterem očesu, posebno pa pri nagovoru, in neštivilni vzdihleji so se vzdigovali proti nebu z gorečo prošnjo: »Ljubi Bog, ohrani nam milega knezoškofo še mnogo let!«

Preoblečene pa so bile sledeče novinke: Peršic Jozefa, sestra Engelberta, iz Št. Vida; Hočevnar Mar., s. Monika, iz Vodice na Gorenjskem; Kunst Franciska, s. Bonaventura, iz Zagreba; Horvat Mar., s. Celestina, od Sv. Ane na Krembergu; Zemljič Mar., s. Kajetana, iz Apač; Klinc Mar., s. Hildegarda, iz Žič; Kocbek Franciska, s. Kalista, od Sv. Trojice v Slov. goricah; Sekolec Mar., s. Otilija, s. Ponikve; Robnik Urša, s. Hilarija, od Sv. Martina blizu Slov. Gradca; Vidmajer Mar., s. Konstanca, iz Teharij in Ozmec Ana, s. Inocencija, iz Središča.

Cerkvena glasba.

Ravnokar so izšle vnovič sledeče Ign. Hladnikove cerkvene pesmi za mešan zbor in se dobé pri skladatelju v Novem mestu, Dolenjsko. 15 Obhajilnih pesmi op. 14 (četrti natis), cena 50 kr., 20 Marijnih pesmi op. 15 (tretji natis), 60 kr., pet Tantum ergo in petero mašnih pesmi op. 17. (drugi natis), 40 kr., čvetero Božičnih za solospeve in zборе s spremljavo orgelj (drugi natis) op. 18, 40 kr. (Vsi 4 zvezki skupaj 1 gld. 50 kr.)

Vsi ti napevi so jako melodijozni, lahki in cerkve popolnoma dostojni. Razni listi so o teh delih prav pohvalno pisali ter je priporočali; in da so se v kratkem času prikupili in razširili po cerkvenih zborih, priča da je skladatelj z njimi podal lepih in poljudnih napevov, katere, kakor piše ocenjavalec v »Slovincu«, ljudstvo posluša rado, ker čuti, da so sorodne njegovemu mišljenju in čustvu. Zato jih našim cerkvenim zborom priporočamo.

Gospodarske stvari.

Cepitev goric.

(Dalje.)

2. Način cepitve. Moram ti takoj začetkoma povedati, da so nekdanj najučenejši strokovnjaki bili zoper to cepitev. Tako se je slavni Getej nekdanj celo zavržno izrazil proti cepitvi gorice, pa mendale zato, ker se je po slabem načinu cepilo in dosledno malo ali nič ni doseglo — delo brez hasni, draga igrača. Odkar se je pa našel dober način cepitve, nam jo vsi učenjaki priporočujejo. Ta način pa je — dvojni: stari in novi.

a) Stari način cepitve je tisti, po katerem so se drevesa cepila, in so ga v gorico prenesli, tako da se trsi zdaj cepijo: 1. v razklad. Izberi si trs, katerega misliš precepiti ali požlahtniti; odkoplji ga za pedenj. Ako vidiš, da je korenina mlada, zdrava, močna, tedaj trs za tri prste pod zemljo vpošev odžagaj, gladko prirezi; potem ga razkolji skozi ali do polovice; vtakni prirezan cepič v razkolj, z ličjem povezi in z ilom zamaži. Zdaj zemljo zagrni in kolek pristavi. To že slobodno konec marcija delaš. Pa ti nisem porok, če ti jih bo med 100 dvajset rastlo. Iz korena pa bode mladika zopet pognala za poletno cepitev. — 2. Cepi v naklad. Odrezi gladko reznik, na eni strani mu tudi gladko odrezi za nohet na dolgo škornjo, priredi cepič z malim kljunom ter ga na reznik nasadi na gladko odrezani strani tako, da se reznik in cepič pokrijeta; ali pa odrezi reznik po dolgem navzgor, enako debeli cepič pa po dolgem navzdol ter jih lepo naloži, da se odrezani strani v eno celoto strinjata. To z ličjem dobro povezi, z ilom lepo zamaži in vse z mahom obezi,

da ložje trsu mokroto ohrani. To delo se opravlja aprila in tudi početkom maja; cepiči morajo biti že februarija, marcija rezani, sicer so preveč odgnali. Ta cepitev se pri drevesih rada prime, pri trsu pa le, ako je prav in dobro izpeljana.

Divjake cepimo 3. za kožo, t. j. kadar so že muževni, jim odrežemo steblo povprek, površino ogladimo, priredimo cepič z répekom, ki ga stebelu po noževi črti za škornjo potisnemo. To zamažemo in s capo povežemo. To cepljenje pri trsu ni v rabi in ni tudi pri trsu lahko izpeljivo, prav pa koristni za sadno in drugo drevje.

Štrti način cepitve je: 4. na oko, ki se posebno pri rožah rabi. Poišče se na divjaku primerno gladko mesto ter se po navadnem načinu koža razpara in z nožekom nekoliko od lesa odlušči. Zdaj se zlahtno oko primerno priredi in v to jamico vloži ter rahlo poveže. Tako se drevesa in rože cepijo v avgustu z najboljšim uspehom; pa pri trsu veselja učakali ne bomo; kajti mnogoletne skušnje so pokazale, da ti stari načini cepitve za gorico ne sodijo. In modrim ljudem se je posrečilo iznajti novo in boljše cepitev, ki se navadno imenuje: *b*) cepitev na zeleno. Kar se nam je prej smešno in nemogoče dozdevalo, kako bi namreč tako rahla reč, kakor je trsova mladika, še mogla rasti, ko je odrezana in drugam privezana, to je zdaj pred svetom spričana, vesela resnica. Zeleno cepljenje jo bilo na Ogerskem in drugaj že od nekdanj znanu, rabili so je v drugi obliki in v manji meri, nego zdaj. In le kar strmimo in čudimo se, ko vidimo, da cepitev na zeleno se najrajši prime. Kar je bil na Borlu dvakrat poduk zelenčkanja, so nekateri viničarji žaliče, prepozno to delo posnemali, ki se je sicer lepo zarastlo, pa ni dozorelo. Še celo ženske roke so pokazale veliko spretnost, ki so na dan po 50 trsov na zeleno precepile, in je vse rastlo.

(Konec prih.)

Vsem hmeljarjem!

Obiranje hmelja se je pričelo in podpisano društveno vodstvo si šteje v dolžnost, da vsem hmeljarjem, kakor vsako leto, tudi letos posebno priporoča, da strogo gledajo na to, da se le zadostno zrel hmelj obira in da se to obiranje tudi pravilno vrši. Hmelj mora biti tudi snažen, ne sme torej pomešan biti z listjem; vsaka glavica mora imeti vsaj 1 cm dolg pecelj ali štinglec. Ako so bučke brez peceljnov, potem se zdrobijo in razpadajo, in hmelj zgubi na vrednosti.

Zaradi preranega in nesnažnega obiranja je ugled našega hmelja že precej trpel. V Norimbergu ga nazivljajo »štajarska trava« in tudi v Žatecu ga ne hvallijo več tako, kakor poprejšnja leta.

Podpisano društveno vodstvo končno še izreka svoje začudenje, da se p. n. hmeljarji tako malo držé nasvêtov, katera se jim podadó leto za letom.

Vodstvo južnoštirskega hmeljarskega društva.

Sejmovi. Dne 24. avgusta na Laškem, v Arnovžu, pri Sv. Križu na Murskem polju, v Poličanah (za svinje), Slov. Bistrici, Velenju, Središču, Rogatcu in Cmureku. Dne 26. avgusta v Ljubnem in na Bregu pri Ptujju. Dne 28. avgusta v Svičini, Imenem (za svinje) in Celju. Dne 29. avgusta v Žalcu, Poličanah, na Bregu pri Ptujju (za svinje), pri Sv. Petru pri Cmureku, pri Sv. Filipu v Veračah, v Orešju in na Muti. Dne 30. avgusta na Hajdinju.

Dopisi.

IZ LJUBLJANE. (Izleta na narodopisno razstavo v Prago) bilo bi želeti, da se mnogoštevilno udeležé zlasti inteligentnejši slovenski kmetovalci. Preskrbljeno je namreč, da se oni, ki se zanimajo za dobro gospodarjenje, popeljejo v občino Nova ves v pribramskem okraju. Ta občina, kateri načeluje deželni poslanec Hodys, je v vsakem oziru izgledna. Hiše v njej so vzorno čiste. Žganja tam ne pije nikdo; zato pa tudi prepira in tožbe v njej ni bilo že nad trideset let. Zemlja, dasi leži vas v nerodovitni gorski okolici, je vendar tako dobro obdelana, da ne daje le zadostno vsakdanjega kruha, temveč celo izdaten prebitek. — Odboru poroča se, da se prebivalci te uzorne občine prav iz srca veselé obiska slovenskih svojih bratov in da se pripravljajo, sprejeti jih s pravo slovansko gostoljubnostjo. Ker nam mora Slovincem biti zlasti do tega, da napredujemo v gospodarstvu, veselilo bi nas prav iz srca, ko bi izlet v Prago tudi v tem oziru obrodil dobrega sadu.

IZ PTUJSKEGA OKRAJA. (Kako ptujski »pürgermajster« razširja »Štajerskega kmeta«? Res smešno je, na kak način lovijo naši »špispürgerji« kmete. Slavni ptujski župan je odprl v svoji pekariji celo kolportazo za »Kajharja«. Kdor namreč pride v Ornigovo pekarijo na Ptujju in tam kaj kupuje, dobi za nameček iztis »Štajerskega kmeta«. Mi smo te misli, da bi gosp. župan storil bolje, ako bi mesto »Kajharja« delil sol ali pa zemljo za nameček — na tak način bi vsaj nekaj pomagal k telesni hrani slovenskega kmeta, ki mu za cen denar prodaja svoje težko pridelano žito in pšenico; duhovne hrane pa mi od njega in njegovega »Kajharja« ne potrebujemo, zato imamo že druge, ki nas ž njo zalagajo. Tedaj lepa hvala, gosp. »pürgermajster« — ne nadlegujte nas zanaprej s svojim neslanim »Štajerskim kmetom« — ali pa ga poprej malo posolite, da nam bo bolj prebavljiv!

OD SV. ANE V SLOV. GORICAH. (Krokodilove) solze točijo nemško-liberalni lističi radi sprejetja celjskega vprašanja; med njimi tudi — slovenskemu »Štajerskemu kmetu« ali »Kajharju« ne dá mirú, o, kakó on v ubogi 8. številki javka in se za oči grabi, iz katerih tekó vroče, kakor orehi debele solze. Nam se revček usmili, da se jezi za teh bornih 1500 gld., ki so odločeni za kulturni razvitek Slovencev. Saj nam je znano, da Nemcem privoščijo za kako nepotrebno napravo ogromne svote. Zakaj se torej v članku »Bučnice« toliko zaletava v našega državnega poslanca vlč. gosp. dr. Gregoreca? Zakaj se jezi nad dopisom od Sv. Ane? Oh, kakó tem gospodekom zavre kri v glavi, ako najdejo v slov. časopisu svoje ime! Oni pa smejo po svojih glasilih blatiti čast slov. duhovščino, kar tudi dela »Štajerski kmet«. Mi nikakor ne dvomimo, da hodi urednik »Štaj. kmeta« v cerkev in k spovedi. Saj smo pisali, da so ti možaki — pobožni, ker opazijo v cerkvi, kako strastno agitirajo duhovniki na leci in v spovednici proti ubogim — Nemcem. Urednik meni, da ni greh, ako njegovo ime na listu stoji. Odgovor! Seveda bi ne bil, ako bi se list pošteno pisal. Urednik »Štaj. kmeta« je bojda vrl katoličan in še boljši (?!), kakor je njegov sosed — socijaldemokrat (!), kakor namreč imenuje odgovornega urednika »Slov. Gosp.«, ker večkrat pride v cerkev, kakor ta.*) Pobožni človek, blagor ti, kako se trudiš, da vsak dan sopihaš v vročini in v mrazu iz poštnih ulic v cerkev, menda po — dvakrat.

*) Odg. urednik »Slov. Gosp.«, socijaldemokrat, je smešno — odg. urednik »Štaj. kmeta«, čisto nedolžna in pobožna ovčica, kakor on v svoji zadnji številki zatrjuje, — je še smešnejše, ker se še dozda v cerkvi videla nista, čeprav prvi večkrat v cerkev zahaja.

Dragi Slovenci, daleč boste prišli, ako boste marljivo čitali »Štajerskega kmeta«, ki prinaša tako lepe povesti v »pravilni« slovenščini, kakor je v 8. št.: »Župnikove sanje«, katera povest spada tje, kamor vsak peš hodi, da ne bo v pohujšanje vernih Slovencev! Ako se nam bo slovnstvo množilo tako brezversko, kamo bomo prijadrali?

Od Sv. Trojice v Slov. gor. (Spomin na lepo petje.) Velika množica ljudstva pride v naše frančiškanske svetišče dne 2. avgusta, da zadobijo porcijunkulske odpustke. Milo doneči glasovi zvonov so letos spremljali procesijo romarjev od Kapele pri Radgoni, kateri so v vročini dneva pripotovali in cerkev skoro napolnili. Tem romarjem so služili č. g. kaplan kapelski slovesno sv. mašo. Pri tej pa se je slišalo, kako spreten da je kapelski g. orgljar. O da bi pač vsi orgljavci v duhu vere, v resnici, to je s pravo pobožnostjo pri sv. daritvi sodelovali! Kdo je pa bil ta gospod orgljar? »Cecilijanec«, gotovo nekdanji učenec slavne orgljarske šole v Ljubljani, in to sklepam iz tega, kjer so cerkveno pesmarico »Cecilijo« rabili. V dolžnost si torej štejem, da se to cerkveno, pravilno petje javno pohvali, in želel bi, naj našim župljanom v spominu ostane.

Iz Gornje Radgone. (Novega župana imamo.) Med boleznijo prejšnjega župana g. Simoniča vodil je občinsko upravo prvi svetovalec g. Škerlec. Ko pa je g. Simonič pred nekaterimi tedni županstvo odložil, morala se je vršiti nova volitev. Nemška, oziroma nemško-liberalna večina izvolila je nekega hranilničnega uradnika in izdelovalca šampanjca, ki čuje na ime Bouvier. Nekateri ga tudi imenujejo »Brevir«, drugi pa celó »Pubir«. Toda ime je francosko, on pa ponemčeni Francoz, ki slovenskega jezika niti v govoru, niti v pisavi zmožen ni. Ponemčen Francoz, pa župan slovenske občine na slovenski zemlji! Ali ni to narobe svet? Slovenci, bodemo mi to trpeli?

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Na rojstveni dan Nj. Veličanstva svetlega cesarja je po vsej širni Avstriji puhtela prošnja v nebo: »Bog nam živi milega vladarja še mnogo, mnogo let!« — Oni dan je bil pri svetlem cesarju gališki cesarski namestnik, grof Badeni. Govori se, da bo de ta postal začetkom oktobra ministerski predsednik, in da dobimo zopet koalicijsko vlado.

Češko. Oni teden je že nad jeden milijon obiskalo narodopisno razstavo v Pragi. — Mnogo kmetov si hoče izvoliti za deželne poslance take može, ki se bodo v prvi vrsti brigali za gospodarska vprašanja. — V prihodnjem ministerstvu bodo tudi Čehi imeli svojega ministra. Češki minister bojda postane profesor dr. Randa.

Slezijško. Zvedelo se je, da je sedanja vlada dovolila poljsko gimnazijo v Tešinu ter obljubila za letos državno podporo, za prehodnje leto pa posebno postavko v državnem proračunu. Vsled tega nemški liberalci in nacionarci kar besnijo, kakor zaradi Celja.

Štajarsko. Ono nedeljo je svojim volilcem poročal poslanec Karlon pri Sv. Andreju. Izrekli so mu popolno zaupanje, tudi gledé na celjsko vprašanje. Istotako je dobil te dni zaupnico poslanec Kaltenegger od županstva v Rosenthalu pri Voitsbergu. Slava pravičnim nemškim kmetom!

Koroško. Nemška književna družba sv. Jožefa šteje letos že nad 10 tisoč udov. — Koroški čebelarji

imajo shod dne 1. sept. v Zgornjem Mühlbachu nad Št. Vidom. — Te dni po mnogih krajih trosi krive nauke socijalist žid dr. Ingwer z Dunaja.

Kranjsko. Cesar so naročili deželnemu predsedniku Heinu, da izreče zahvalo za udanostne izraze družbe sv. Cirila in Metoda na glavni skupščini v Kranju. — Tržiški nemškutarji bodo letos praznovali 10-letnico svoje šulvereinske podružnice. Ta podružnica že 9 let vzdržuje nepotrebni nemški otroški vrtec.

Primorsko. Poslanca dr. Gregorčič in Alfred grof Coronini sta v državnem zboru dobro pojasnila slabo gospodarstvo in goreče lahonsko mišljenje goriškega mestnega zastopa. Mestni očetje bi se pa pri ministertvu radi oprali, pa ne bode šlo. Tudi protestujejo proti ukazu deželnega šolskega sveta, da se mora do 15. sept. t. l. slovenska šola ustanoviti.

Ogersko. Knez-primas je izdelal navodila, po katerih se imajo ravnati ogerski katoličani, ko stopi v veljavo novi civilni zakon. Ta navodila bodo drugi škofje potrdili ter izdali skupni pastirski list, ki se bode bržčas bral zadnjo nedeljo meseca septembra.

Vnanje države.

Rim. V nedeljo, na god sv. Joahima, so praznovali sv. oče svoj imendan. Častitali so jim kardinali, prelati in predstojniki raznih katoliških društev. Pri tej priliki se papež izrekli željo, naj bi se vsi italijanski katoličani tesno zvezali v skupno delovanje.

Italijansko. V Rimu hočejo vladni pristaši postaviti dne 20. sept. t. l. spomenik znanemu avstrijskemu in papeževemu sovražniku Cavourju, pa jim manjka denarja. — Te dni je bil v Rimu voljen poslanec San Felice, ki je bil kriv lanske sicilijske ustaje in je zdaj v ječi. S tem so se volilci izrekli zoper sedanjo vlado.

Belgijsko. Pred tednom je bil v Bruselju mirovni shod. Na tem shodu so moške govorili zato, naj se, kolikor mogoče, odpravi vojaštvo in ustanovi mednarodno sodišče. To bi bilo dobro, pa kaj da sosed sosedu ne zaupa. — Poslanska zbornica je tudi v drugem branju sprejela novo šolsko postavko.

Angleško. V poslanski zbornici se je dne 15. avgusta prebral prestolni govor, v katerem se poudarja prijaznost vseh držav proti Angliji. Ko so potem razpravljali o odgovoru na ta govor, je ministerski predsednik, lord Salisbury, jako ostro govoril proti turškemu sultanu, ki nič ne stori v armenskem vprašanju.

Nemško. Cesar Viljem je bil oni teden na Angleškem pri svoji stari materi kraljici Viktoriji. Angleški listi so ga pa prav slabo pozdravljali, ker je potegnil z Rusi in Francozi proti zmagonosnim Japoncem. — V nedeljo je 15 tisoč veterancev v Berlinu praznovalo 25letnico srečne nemško-francoske vojske. Cesar jih je opomnil, naj mu pomagajo, vojskovati se zoper prekucuhe.

Rusko. Car Nikolaj je častital ruskemu poslaniku v Parizu, baronu Mohrenheimu, o 50letnici njegovega službovanja ter posebno omenil njegovih zaslug za rusko-francosko zvezo. Posebno Nemčijo ta zveza jezi. — Pri Carskojem selu blizu Petrograda so te dni velike vojaške vaje.

Turško. Vlada je zaukazala, da se vrnejo k svojim vojaškim četam vsi v Solunu bivajoči častniki in rezervniki, pa tudi vsi deželni brambovci. Redjeb paša je prevzel poveljništvo nad vsemi četami v Macedoniji. Iz tega se dá sklepati, da nemiri po Macedoniji niso potihnil, ampak še postali nevarnejši.

Špansko. Med rezervniki vlada velika nevolja, ker nobeden prav ne mara na Kubo, kjer vlada razven punta rumena mrzlica. Vsled tega so v dveh pokrajinah nastali republikanski nemiri. Vojaki in žendariji preganjajo ustaše. Več oseb so zaprli.

Za poduk in kratek čas.

Živ pokopan.

(Poslovenil o. H. Šalamun.)

Bolehal sem že dolgo časa za mrzlico, piše Fehner, polagoma me je moč zapustila, pa čut bivanja zdel se mi je da živahnejši postaja, kolikor bolj so me telesne moči zapuščale. Videl sem na pogledu zdravnikovem, da je dvomil nad mojim ozdravljenjem in tiha žalost mojih prijateljev me je prepričala, da je vse upanje o zdravju zastoj. Nečega dne proti večeru se je prevrgla bolezen — občutil sem nenavadno in nepopisljivo trepetanje — v ušesih mi je šumelo, kakor voda deroča, brezštevne ptuje postave so obstopale mojo posteljo; bile so svetle in lahke brez teles. Bil je jasen in resnoben trenotek, hotel sem se ganiti, pa mi ni bilo mogoče.

Nato sem bil nekaj časa v grozni zmešnjavi; kakor hitro pa je ta minola, spametoval sem se spet; manjkalo pa mi je zmognosti, ganiti se. Zraven mene sem slišal jokajoči glas strežnice, rekoč, da sem umrl.

Kaj sem pri teh besedah občutil, ne da se popisati. Napenjal sem vse moči, da bi se mogel ganiti; pa ni mi bilo mogoče z očesom še ganiti. Po kratkem prestanku pride moj prijatelj bliže, jokajoč se in od velike žalosti ganjen se je dotaknil mojega lica in mi zaprl oči. Zdaj so bile moje oči za ta svet zaprte, pa ostal mi še je posluš, čutilo in trpljenje. Ko so moje oči bile zaprte, slišal sem od ljudi, da je moj prijatelj izbo zapustil in pogrebni podjetniki so me začeli po mrtvaško opravljati. Njihova nepremišljenost še je bila hujša, kakor žalost mojih prijateljev. Grdo so se vedli, križema so se smijali, ko so me od ene na drugo stran pomikali, in so ostudno ravnali z navideznim mrličem. Ko so me na mrtvaški oder djali in napravili, so se umaknili ti ničvredneži, in poniževalni obred navideznega žalovanja se začne. Tri dni so me obiskovali moji prijatelji; slišal sem jih šepetati in več od njih se me je s prsti dotaknilo. Tretji dan reče eden od njih, da je že duh. Prinesli so krsto ali trugo — bil sem vzdignjen in v njo položen. Moj prijatelj dene mi glavo na vzglavje in čutil sem, kako so njegove solze na moj obraz padle. Vsi tisti, kateri so me ljubili, so še me kratek čas pogledavali v krsti, in potem odidejo, pogrebcu pa so krsto zabili. Od teh sta bila dva pričujoča, eden od teh je mogel oditi, predno sta izgotovila delo. Slišal sem, kako je zaostali žvižgal, ko je krsto zabijal; ta se premagavši, dokonča delo na tihem. Zdaj ostanem sam; vsak se je ogibal izbe.

Pri vsem tem sem vendar znal, da še nisem pokopan; čeravno sem bil v temi in nepremakljiv, imel sem vedno upanje do rešitve; pa to ni dolgo trajalo. Pride dan pogreba, čutil sem, kako so krsto vzdignili in jo odnesli, čutil sem, kako so jo v mrtvaški voz položili. Množica ljudi je okoli stala, od katerih so me nekateri pomilovali. Voz se začne gibati; vedel sem, da me peljejo na pokopališče. Voz postane in krsto vzamejo iz njega. Čutil sem, da so me potem nekateri ljudje na ramah nesli. Nekaj časa prenehajo, zaslišim šumenje vrvi okoli nje, čutil sem se v njej majajočega — bila je spuščena in bil sem na dnu groba — vrvi so padle na pokrov, to sem slišal. (Konec prih.)

Smešnica. Mož prižge nekega opoldne svečo ter po vseh kotéh sobe nekaj išče. Žena, ki dva tedna ni hotela besedice spregovoriti, ga dolgo opazuje; nato pa spregovori: »Kaj pa vendar iščeš z lučjo pri belem dnevu?« — Mož vesel odgovori: »O, ali še imaš jezik? Mislil sem, da si ga izgubila, zato sem ga hotel po-

iskati.« Po teh besedah mož ugasne luč, pa tudi ženina jeza je ugasnila.

Razne stvari.

(Na cesarjev rojstni dan,) preteklo nedeljo, peli so milostljivi knezoškoč v mariborski stolni cerkvi slovesno sv. mašo s »Te Deum«. Popoldne ob eni uri so bili pri milostlj. nadpastirju na obed povabljeni stolni kapitelj, mariborska duhovščina, vojaški in civilni dostojanstveniki. Med obedom so mil. knezoškoč nazdravili svetlemu cesarju v vzvišenih besedah ter končali z Darnijelovo zdravico: »Rex in aeternum vive — Cesar na veke naj živijo!«

(Duhovne vaje) za čč. duhovščino so te dni v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru. Poleg mil. knezoškoča se jih udeležuje 92 duhovnikov in vodi jih čast. o. Avg. Rössler, redemptorist iz Mauterna.

(Volilski shod) skličeta državni poslanec g. dr. Gregorec in deželni poslanec g. dr. Fr. Jurtela na prihodnjo nedeljo, dne 92. avgusta, k Sv. Barbari v Halozah, kjer bodeta poročala o svojem delovanju v državnem, oziroma deželnem zboru. Zborovanje bode v gosp. Korenjakovi gostilnici in se začne ob 1/4. uri popoldne. Slov. volilci, pridite v velikem številu!

(Vabilo.) V nedeljo, dne 25. avgusta t. l. po večernicah obhaja »slov. pevsko društvo v Ljutomeru« v Vaupotičevi pivarni občni zbor; po zborovanju pa bode koncert, h kateremu se uljudno vabijo prijatelji slovenskega petja. Odbor.

(Javno zahvalo) izrekajo malonedeljski župljani osnovalnemu odboru Krempljnovega spomenika, za trudapolno in neumorno delovanje, da se je postavil spomenik možu, tako rekoč prvemu oratarju slov. ledine. Dalje zahvaljujejo se pristrčno vsem gg. obiskovalcem, kateri so nas pri slavesnem odkritju spomenika obiskali, zlasti čč. gg. slavnostna govornika, pevce, tamburaše in sploh vse, kateri so ob eni ali drugi reči pripomogli, da se je slovesnost tako sijajno in častno za Malo Nedeljo izvršila.

(Slovensko politično in gospodarsko društvo v Ljutomeru) priredi dne 1. septembra 1895 političen shod v Negovi s sledečim vspeedom: 1. O političnem položaju Slovencev, govori č. g. dr. L. Gregorec; 2. O občinskih zadevah, govori veleposestnik g. J. Slavič; 3. Gospodarske zadeve, govori č. g. župnik A. Šijanec; 4. O volitvah, govori g. dr. Fran Rosina; 5. Slučajnosti. Začetek ob 3. uri popoldne pod grajščinskim kozolcem. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Lepo veselico) je priredila podružnica sv. Cirila in Metoda slovenjebistriška v Spodnjih Poličanah pri znanem narodnjaku g. Gajšku popoldne 18. avgusta. Zlasti je vsem dopadlo krasno petje in tamburanje.

(V Čadramu) ima društvo »Sloga« dne 25. avg. občni zbor. Pri tej priložnosti bo mnogozaslužni učitelj mariborske vinorejske šole g. Ivan Belé razpravljal o umni sadjereji in trgatvi. Pričakuje se, da se jih prav mnogo udeleži zborovanja.

(Družba sv. Mohorja) šteje letos 72 tisoč 97 udov. Slovenci smo pač lahko ponosni na to. Hvala in čast večnemu Bogu, slava odboru in vsem neumornim poverjenikom!

(»Centralna posojilnica slovenska« v Krškem) razglša: 1. Pri ustanovnem občnem zboru so bile zastopane sledeče posojilnice: Brežice, Cerknica (I.), Idrija, Ilirska Bistrica (I.), Krško, Marija Snežna, Mokronog, Nabrežina, Ormož, Rojan, Slap pri Vipavi, Št. Jernej, Žuzemberk. 2. Načelstvo je določilo 5 gold.

pristopnine, $4\frac{1}{4}\%$ obrestno stopinjo za hranilne vloge, $4\frac{1}{2}\%$ obrestno stopinjo za posojilo. 3. Zadruga je pristopila k »Zvezi slovenskih posojilnic« v Celju in k čerkovnemu oddelku c. kr. poštne hranilnice. 4. Centralna posojilnica ne bode razpolagala z gotovino, ampak imela svoje novce v c. kr. poštni hranilnici, od koder jih bode ta zadruga sprejemala in zopet drugim posojilnicam oddajala.

(Svetla cesarica) bodo prišli koncem tega meseca v Miramare pri Trstu, odkoder se peljejo na grški otok Krí, kjer ostanejo dalj časa.

(Nadvojvoda Franc Ferdinand d' Este,) ki je določen za naslednika našemu svetlemu cesarju, je nevarno zbolel na pljučih ter se je podal na južno Tirolsko v toplice.

(Častno občanstvo.) Občinski odbor občine Majšberg je v svoji redni seji dne 28. julija jednoglasno sklenil, č. g. Martin Žekarja, župnika v Studenicah, vsled zasluga, katere si je pridobil za župnijo in občino, imenovati za častnega občana. Diploma se mu je pri odhodu, dne 30. julija slovesno izročila.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali: po g. Jož. Ozmeču, kaplanu v Ljutomeru, dobrotniki o blagoslavljanju Vršičevga križa v Stročji vasi 3 fl. 60 kr., č. g. Franc Ravšl, kaplan na Sladki gori, 1 fl. in č. g. M. Jurkovič, župnik pri Sv. Petru niže Maribora 5 fl. Slavna Posojilnica v Gornji Radgoni 10 fl., č. g. Jož. pl. Pohl, župnik v Pišecah, pri neki veselici nabral 5 fl. 50 kr., č. g. Jur. Žmavec, župnik v Remšniku, 5 fl. Bog vsem plati!

(Vabilo na ustanovitev) »Bralnega društva« v Podvincih pri Ptuj, katera bode v nedeljo, dne 25. avgusta ob 4. uri popoldne v prostorih g. Janez Brus-a. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Slavnostni govor. 3. Poročilo o delovanju začasnega odbora in pojasnjevanje pravil. 4. Volitev predsednika in odbora. 5. Nasvėti in vpisovanje udov. Potem prosta zabava s petjem. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi Odbor.

(Toča.) Dne 13. avgusta je pri Sv. Lovrencu ob kor. žel. po občini Rottenberg toča do malega uničila vso ajdo. Začela je padati v jutro ob 4. uri in preden je preteklo 5 minut, bilo je po vrhah belo, kakor bi bil padel sneg. Nekatera zrna so bila tako debela, kakor orehi.

(Železnica Velenje-Spodnji Dravograd.) Dne 20. avgusta se je začel političen obhod nameravane železniške proge Velenje-Spodnji Dravograd. Obhod bode trajal do dne 28. avgusta.

(Letošnje premovanje konj na Štajarskem) bode v naslednjih krajih: dne 26. avgusta v Irdningu, dne 27. avgusta v Muravi, dne 3. septembra v Fehringu, dne 4. sept. v Kirchbachu, dne 6. sept. v Lipnici, dne 7. sept. v Ljutomeru, dne 10. septembra v Šmarijah, dne 11. sept. v Žalcu, dne 12. sept. v Brežicah, dne 13. sept. v Račah in dne 16. oktobra v Judenburgu.

(V Sv. deželu) je dne 15. avg. odpotoval provincijal usmiljenih bratov v Gradcu, br. Emanuel Leitner, da nadzoruje ondotne ustanove. Koncem septembra se zopet povrne na Štajarsko.

(Premeščenje.) Poštni oficijal g. Alojz Vavpotič pride na Dunaj za poštne kontrolorja; poštni asistent na Zidanem mostu Fr. Polheim pa v Gradec.

(Samomor.) Dne 15. avgusta je 20letna, slabomna Liza Krivec na Dobrini, okraj Ptuj, zapustila dom in se ni več vrnila. Dva dni pozneje so jo otroci našli obešeno v bližnjem gozdu.

(Volilske shode) namerava meseca septembra sklicati g. državni in deželni poslanec Mih. Vošnjak in sicer v Brežice, Žalec in Šoštanj.

(Nova celjska nižja gimnazija.) Gg. Julij Glowacki, profesor na deželni gimnaziji v Ljubnem, in Anton Kosi, profesor na celjski gimnaziji, sta postala profesorja za celjsko slovensko-nemško gimnazijo.

(Županom) v Št. Juriju ob južni železnici je bil zopet izvoljen znani narodnjak in skladatelj g. Gustav Ipavic, ki ondi že neprenehoma županuje 26 let.

(Svinjska kuga), ki je na Ogerskem od maja sem na milijone svinj pomorila, se je prikazala v okrajih med ogersko mejo in Gradcem. Bog nas varuj te nesreče!

(Pod vlak skočil) je v ponedeljek pri Mariboru na koroški železnici železniški ključavničar Fr. Weiglein. Odrezalo mu je jedno nogo in hudo ranilo na glavi in rokah. Prinesli so ga še živega v bolnišnico, kjer je pa kmalu umrl.

(Propadel) je pred tednom pri občinskih volitvah pri Mariji-Snežni g. nadučitelj Vogrinec. Zdaj zna, kako je priljubljen.

(Požar.) Dne 16. avgusta proti polnoči sta pogorela v Cvetkoveih, okraj Ptuj, posestnik Štefan Marin in Anton Leben. Prvi ima škode za 1300 gl., drugi pa za 1000 gl. Oba sta bila zavarovana, pa za majhne zneske.

(Goldinarskih bankovcev) se je meseca julija vzelo iz prometa 430 tisoč; početkom avgusta je bilo torej v prometu le še 2,533.125 tisoč bankovcev, ki še imajo veljavo do novega leta.

(Truplo) ptujskega trgovca Roberta Joherla so nedavno našli v nekem gozdu blizu Ormoža. Mož se je sam ustrelil in zapustil ženo z dvema otročičema.

(Napadli) so v Petrovčah po noči dne 11. avg. ponočnjaki vojaka Rudolfa Frece. Tako so ga ranili, da je drugi dan v bolnišnici umrl.

(Neprevidnost pri streljanju.) Na Lovrenčevo nedeljo, dne 11. avgusta, si je neki mladenič v Stranich pri streljanju z možnarji odstrelil tri prste na roki.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Franc Vračun, kaplan pri Št. Ilju pod Turjakom, pride za provizorja k Sv. Miklavžu pri Slov. Gradcu; č. g. Franc Hurt, provizor pri Št. Ilju pod Turjakom, pa zopet za kaplana v Stari trg. Premeščen je č. g. Jožef Potovšek, kaplan na Vidmu, kot III. kaplan v Celje. Na novo nameščen so č. gg. Jož. Kolarič, kot duhovni pomočnik v Griže; kot kaplani: Jakob Palir v Leskovec, Andrej Bračič v Št. Ilj pod Turjakom, Franc Hlastec v Vitanje, Karol Kumer na Videm in Jožef Trofenik v Šmartin pri Slov. Gradcu.

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catolica«, Gradec, Radecki-jeva cesta št. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Listnica upravnštva: »Mlada Slovenka!« Služba pri g. E. Frank v Gradcu že oddana. Ne pošiljajte več ponudeb.

Loterijne številke.

Trst 17. avgusta 1895:	42, 63, 25, 58, 83
Line » »	74, 53, 48, 59, 66

Ponarejena črna svila.

Zažgi kosček svile, katero hočeš kupiti. Ako je svila ponarejena, boš takoj spoznal: prava, pristno pobarvana svila se takoj strkoei, hitro vgasne ter pusti malo pepela, svitlorjave barve. Ponarejena svila, (ki postane kmalo mastna ter se stáre) po časi gori (posebno tlijo gornje nitke, ako so obložene z barvami) ter pusti temnorjav pepel, ki se pa ne sfrkoei, kakor pri pristni svili, ampak se skrči. Ako pepel pristne svile zmeneš, se spraši, pri ponarejeni pa ne. Tovarne za svilo G. Henneberg-a (c. in kr. dvor. lif.) v Zürich-u, pošiljajo rade obrazce svojega pristnega svilnatega blaga vsakemu in sicer posamezne bále in cele kose poštnine in carine prsto na dom.

Naznanilo.

Lepo posestvo v Virštajnu: hiša, kleti, hlevi, njive, travniki, in obilo sadunosnega drevja, v celem 18 oralov, dá se v najem ali pa se tudi proda po lahkih pogojih in po priliki ceni. Kdor želi kupiti, ali v najem vzeti, naj se oglasi pismeno pod sledečim naslovom:

„An Vertrauen Nr. 350“ v Wieršteinu,
pošta Wind.-Landsberg. 1-3

Hiša z vrtom tik ceste v Rogatcu se takoj dá v najem. Hiša je primerna za kako obrt, zlasti kramarijo ali sjarstvo. Več pové vlč. g. dekan v Rogatcu.

Mlin na tri tečaje, stope in žaga, vse v jako dobrem stanu, poleg malega mesta na Spodnjem Štajarskem, proda se iz proste roke za 6400 gold. — Poleg spada tudi travnik in njiva. Gotovine položiti je takoj le 2200 gld.

Natančnejša pojasnila daje upravništvo „Slov. Gospodarja“. 5-5

Naznanilo.

Vsled potresa izprodam v vsaki množini nad 800 hektolitrov jamčeno

pristnega vina.

Istrijsko rumeno ali rudeče po 16 gld., močnejše po 18 gld., izvrstno Dolenjsko, rumeno ali rudečkasto 19 gld., močnejše 21 gld., staro 23 gld., 100 litrov, na Ljubljanski kolodvor stavljeno. Vzorci na željo.

Kranjska vinarna v Ljubljani,
Slonove ulice št. 52. 2-5

Najboljše molitvenike

v slovenskem in nemškem jeziku, različno vezane, svilenat papir v 80 barvah, bliščeč papir eno- in dvobarven, zlat papir gladek in stiskan, cvetlični listi in drugi deli umetnih cvetic, manchete za cvetlice in papir s čipkami priporoča na izbiro po nizki ceni 19-37

Andrej Plutzer,
(prej Edo. Ferline)
gosposke ulice št. 3,
v Mariboru.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mlince za žito
rezalnice za krmo
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mlince za sadje
predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obdobju: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpoložljiva v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 49

Bogate ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastojni in postojno prosto.
Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.
Cene so se znova znižale! Prekupovalcem suaten popust!

60kratni pridelek

vsled uradnega potrdila je doneslo poljedelstvu 2-2

Bahlsenovo zimsko žito.

V Avstriji, Nemčiji, Rusiji se pod postavnim varstvom pridelujejo Bahlsenova žita, ki imajo te lastnosti: **prihranitev setve**, k sejanju je dovolj $\frac{1}{3}$ do $\frac{1}{2}$ družega semnega žita.

Odpornost velikanska množitev

(20—50 bilk od jednega zrna), pridelek celo v gorovju 30kraten, v navadnih razmerah čez 60kraten.

Natančni popis Bahlsenove **slavne, imperijalne rži, pšenice, zimskega ječmena** v Bahlsenovem jesenskem ceniku (zastoj franko).

Tisoč zahvalnic in pohvalnic o teh setvah so pri meni na ogled.

Dajem svete v vseh strokovnih zadevah.

Svaritev. Izvirna semena mojih pridelkov se le pri meni, ki jih pridelujem, dobé. (Pazite na mojo plombo in varstveno znamko).

Vsa druga semna žita, ki se pod mojim imenom prodajajo, nimajo nikake zveze z mojim priznanim semenom ali pa so v najboljšem slučaju le **posnetek**.

Semena Ernestu Bahlsen, nadzorstvena tvrdka

Piše se naj moji pisarnici: Praga, Heuwagsplatz — Krakova, Gosposke ulice 9.

Telegr. napis Bahlsen Praga ali Bahlsen Krakova.

Na prodaj

je posestvo, katero meri čez 8 oralov, na lepem prostoru, z lepim sadunosnikom, travnikom, njivami in lepim hrastovim gozdom. Hiša je zidana, v dobrem stanu, še celo nova z opeko pokrita, pripravna je za kakega si bodi rokodelca ali pa za pokojnika, ker stoji pri cesti na lepem prostoru 4 minute od župniške cerkve v Kostrivnici, blizo Rogoške Slatine. Pogoji so lahki.

Več pové gospod **Adelstein** v Slov. Bistrici. 2-4

Učenec slovenskega in nemškega jezika zmožen se takoj sprejme v štacuno z mešanim blagom pri **Alojziju Vršiču**, trgovcu v Ljutomeru. 1-2

Izborno postonjsko apno,

katero je prav mastno in se jako dobro narase, se prodaja prav po ceni v vsaki množini in vsakem času pri stalni apnenci

Jož Švajger v Postojni. 17

Štajerska deželna zdravilnica

Rogaška slatina

Južne železnice postaja: Poličane. Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Zdravitev s pitno, topliško in studeno vodo, s sirotko in z elektriko.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Slavnoznanu glavberjevosočno slatino priporočajo najimunitniši zdravniki pri boleznih prebavnih in dihalnih organov in sicer:

Tempelj-izvirek kot najboljšo svežilno pijačo,

Styria-izvirek kot dobro zdravilo.

Svežo napolnjeno slatino razpošilja

10-10

Slatinarstvo v Rogatcu-Slatini.

Pozor! Svarilo!

Varujte se,

da ne bote opeharjeni pri nakupu sladne kave. Dobičaželjni ljudje še vedno ponarejajo Kathreinerjevo kavo, zato ne jemljite drugih ko bele izvirne zavoje z napisom

„Kathreiner“.

Kathreiner-Kneippova sladna kava je edina zdrava in okusna primes k bobovi kavi, natorni pridelek v celih zrnih; vsaka škodljiva primes je izključena.

Hmeljarjem

priporočujemo svojo komisijsalno obrt pri prodaji hmelja ter zagotovimo pošteno in hitro izvršitev.
Na vsako blagovljno prašanje odgovorjamo prav radi.
Hugo Eckert & dr.,
komisijsalna obrt za hmelj
v **Žatcu** (Saaz) na Češkem.
3-5